

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Vyučovacia jazyk	Slovenský jazyk
Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelanie ISCED 1 – variant A
Predmet	Náboženská výchova
Ročník	Šiesty
Časová dotácia	1 hodina týždenne 33 hodín ročne
Miesto realizácie	Trieda, knižnica, jazyková učebňa, školská záhrada, verejné priestranstvá nachádzajúce sa v obci.

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Náboženstvo ako skutočnosť, ktorá sa nás dotýka, je súčasťou nášho životného procesu, je ústredným stavebným kameňom nášho interpretačného modelu a tiež jeho identity. Náboženská výchova je utváraná ako predchádzajúce rozhodnutie pre dobro dieťaťa, pre rozvoj najhlbších dimenzií jeho osobnosti. Cieľom náboženskej výchovy v škole, na báze hodnôt, je základná sloboda, dospelosť a samostatné rozhodovanie mladého človeka.

Predmet „náboženská výchova“ je výchovno-vzdelávacím predmetom, na ktorom je nevyhnutné osvojiť si vedomosti a skúsenosti, ktoré majú neodmysliteľný vplyv na vytváranie základného náboženského postoja a uvádzanie do praxe v podobe kresťanského životného štýlu. Nakoľko dejiny a kultúra nášho národa, ako aj celej Európy, stoja na kresťanskom základe, položenom svätým Cyrilom a Metodom, je samozrejme toto duchovné bohatstvo poznávať a rozvíjať súčasne

2. Cieľ predmetu

Vyučovacia predmet náboženstvo/náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženstvo/náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Zároveň výučba predmetu navazuje na ďalšie spoločenskovedne predmety, umožňuje žiakovi ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť. Cieľ predmetu sú stotožnené s cieľom Národného programu výchovy a vzdelávania Slovenskej republiky „...nechceme v Národnom programe len zdôrazňovať organizačné zmeny, FBI nanucovania, formálne aspekty, zmeny v riadení, ale ide hlavne o polozenie základov zmeny filozofie výchovy, osvojenia si nových hodnôt poznávacích a morálnych kvalít človeka budúcnosti. Mladi ľudia by sa mali strániť: požitku bez svedomia, bohatstva .

3. Obsah učebného predmetu

Ročníková téma: CESTA NÁDEJE

Žiak objavuje prostredníctvom viery rozmer nádeje. Nádej v dieťati rozvíja dôveru, ktorá mu umožňuje dôverovať sebe, ľuďom a Bohu. Nádej otvára dieťaťu dvere do sveta – do niečo

nového, neznámeho. Na jednej strane sa žiak snaží o istú nezávislosť, ale na druhej strane túži niekam patriť. Túži po vzťahoch s rovesníkmi, s Bohom, je to prirodzená túžba po budovaní spoločenstva. Dokáže vnímať dobro, ktoré ho presahuje, čím rozvíja svoj pozitívny postoj k životu.

Ročníkový cieľ

Objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k svetu a k Bohu. Oceniť potrebu kresťanskej nádeje pre osobný život. Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv. **Ročníkový symbol: KOTVA**

Dôležitým prameňom chápania viery sú znaky, obrazy a symboly. Prostredníctvom viditeľného predmetu môžeme vstúpiť do duchovného sveta, ktorý je neviditeľný, ktorý vnímame intuitívne. Symboly spájajú reálne obrazy s predstavami v podvedomí: vyjadrujú to, čo nevidíme, čo je ukryté v našom podvedomí. V tomto ročníku pracujeme so symbolom kotvy. Pre lepšie uchopenie významu symbolu ho rozvíjame v štyroch rovinách:

- *vecná rovina (čo symbol hovorí sám o sebe)*: kotva je ťažký železný predmet, ktorý upevňuje loď k mólu
- *subjektívna rovina (čo symbol hovorí mne, akú mám s ním skúsenosť)*: kotva pripomína domov, ako miesto istoty, bezpečia, ako zátoku na rozbúrenom mori života
- *objektívna rovina (čo symbol hovorí nám)*: kotva je znamením nádeje
- *náboženská rovina (čo nám symbol hovorí o skúsenosti Boha a človeka)*: kotva je znamením nádeje vo večný život a ukotvenie života človeka v Bohu

1. téma: Odpúšťame si navzájom

V Ježišovi sa Boh stal človeku blízky a zrozumiteľný. Ježiš nám ukázal cestu zmierenia s ľuďmi a s Bohom. Žiaci si majú uvedomiť, že k životu každého človeka patrí odvaha niečomu alebo niekomu veriť a že tým najväčším, komu človek môže veriť, je Boh (môžem v ňom ukotviť svoj život). K takémuto postoju môžeme priviesť žiakov pomocou zážitkového vyučovania: osloviť ich emocionálnymi metódami a kreatívnou činnosťou. Tieto formy práce ponúkajú možnosť osobnejšie spracovať Božie zjavenie a prisvojiť si ho ako niečo veľmi dôležité pre náš život. Spoznávaním biblických postáv a ich konania si žiaci vytvárajú nové postoje a vzťahy nielen k sebe, ale aj k ľuďom a predovšetkým k Bohu. Biblické postavy majú modelový charakter: žiak sa má s nimi identifikovať, aby sa mohol od postavy niečo naučiť. Tak sa príbeh biblickej postavy stáva príbehom samotného žiaka a modelom jeho osobnej náboženskej skúsenosti.

Časová dotácia: 5 edukačných jednotiek

Kľúčové pojmy: odpustenie, láska, uzdravenie, ľútosť

Obsah

- môj postoj k sebe (sebaúcta) a k ľuďom
- môj postoj k Bohu (priateľstvo s Bohom)
- Ježiš chce byť hosťom u Zacheja
- Ježiš odpúšťa ľuďom (uzdravenia) • Ježiš ma uzdravuje **Ciele témy:**

Kognitívny cieľ: Aplikovať biblické príbehy uzdravenia na svoj život. Formulovať ospravedlnenie, ľútosť (slovne, písomne).

Afektívny cieľ: Uvedomiť si hodnotu odpustenia. Identifikovať sa s postojmi biblických postáv v procese zmierenia.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk vzájomného odpúšťania a vonkajších prejavov odpustenia: úsmev, podanie ruky, slovné vyjadrenie prepáč, odpusť. Formovať návyk asertívnej komunikácie podľa vzoru biblických postáv.

Žiak si osvojuje:

- niekomu alebo niečomu veriť,

- prostredníctvom identifikovania sa s biblickou postavou učiť sa od nej.

Rozvoj kompetencií

Komunikačné kompetencie:

Žiak • intuitívne vníma potrebu dobrých vzťahov.

- slovne vyjadrí ospravedlnenie, ľútosť.
- neverbálne vyjadrí odpustenie (úsmev, podanie ruky).

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- interpretuje biblické príbehy o uzdravení a s pomocou učiteľa objaví potrebu morálnej reflexie svojho správania.
- cez emócie a empatiu rozvíja a formuje vlastné svedomie.

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- prejavuje konkrétnymi skutkami úctu k ľuďom, ktorí potrebujú pomoc.
- je empatický. **Kultúrne kompetencie:**

Žiak

- sa učí tolerancii. **Občianske kompetencie:**

Žiak

- sa angažuje jednoduchými pozitívnymi skutkami v prostredí, v ktorom žije.

2. TÉMA: BOH NÁM ODPÚŠŤA

Problém viny je problémom každého človeka a je otázkou aj nášho psychického zdravia, ako sa s ním vyrovnáme. Veriaci kresťan má vo svojom životnom postoji živého vzťahu k Bohu šancu nezamlčať svoje viny, ale spracovať ich. Pri výchove svedomia kladieme dôraz aj na dôležitosť zmierenia s ľuďmi a zmierenia s Bohom, lebo zmierenie s Bohom a s ľuďmi patria k sebe. Bez zmierenia s Bohom by zmierenie s ľuďmi bolo neúplné. Najsilnejšími prostriedkami morálnej výchovy sú sociálne a kreatívne cvičenia a hry. Pre vyučovanie náboženstva majú veľký význam, lebo sa významnou mierou podieľajú aj na chápaní náboženských symbolov. Aj mentálne postihnuté deti uvádzame do náboženskej reči symbolov – jednoduchým a im primeraným spôsobom – a tak vytvárame predpoklad pre lepšie porozumenie slávenia sviatostí. V téme sa zameriavame aj na budovanie vzťahu k Ježišovi Kristovi, ktorý sa sprítomňuje vo sviatostiach a stáva sa konkrétnou pomocou v konkrétnej životnej situácii. Poukazujeme aj na mimosviatostné formy pokánia a zopakujeme a prehĺbime vedomosti o sviatosti zmierenia z piateho ročníka.

Časová dotácia: 4 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: vina, previnenie, ľútosť, láska, zmierenie

Obsah

- šťastie a dobro človeka
- hriech a jeho následky /vina, previnenie/
- sviatosti – znamenia Božej lásky /krst, sviatosť zmierenia/ • sviatosť zmierenia – sviatosť uzdravenia **Ciele témy:**

Kognitívny cieľ: Slovné a písomne vyjadriť hodnotu ľútosti v živote človeka. Na príklade uviesť prínos odpustenia. Diskutovať v skupine o hodnote odpustenia.

Afektívny cieľ: Aktívne sa podieľať na prijímaní Božieho odpustenia.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk pravidelného spytovania svedomia.

Žiak si osvojuje:

- dôležitosť zmierenia sa s ľuďmi a s Bohom.

Rozvoj kompetencií

Komunikačné kompetencie: Žiak

- diskutuje o potrebe odpustenia.
- slovne a písomne vyjadří odpustenie.

Kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- prostredníctvom modelových úloh rozlišuje dobro od zla.
- dokáže formulovať a klásť si otázky.
- emocionálne prehodnocuje správanie človeka.

Kultúrne kompetencie:

Žiak

- intuitívne vníma krásu umenia v slove a v obraze.

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- vníma zlo ako previnenie voči sebe, voči iným ľuďom a Bohu.
- rozvíja vnímanie a načúvanie hlasu svedomia.
- je schopný jednoduchej reflexie osobného vzťahu s Bohom.
- je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie s vedomím skutočnosti, že Božia láska je silnejšia ako ľudské previnenie.
- prehodnocuje jednoduchým spôsobom svoje konanie v zhode so svojím svedomím.
- vie popísať jednotlivé časti sviatosti zmierenia.
- zhodnotí sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii previnenia.
- je pripravený aktívne sa podieľať na sviatosti zmierenia.
- je otvorený pre vnímanie kresťanskej nádeje.

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- vníma hriech ako narušenie spolunažívania medzi ľuďmi a medzi človekom a Bohom.

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- si osvojuje prejavy vonkajšieho a vnútorného odpustenia a odprosenia.

3. TÉMA: KONÁME DOBRÉ SKUTKY

Boh sa stal človekom, zomrel a vstal z mŕtvych, a tak zachránil ľudí od hriechu. Táto záchrana je darom pre všetkých ľudí. My kresťania by sme sa mali tešiť z obrátenia každého človeka, ktorý hľadá priateľstvo s Ježišom a s ľuďmi. Ježiš nás učí odpúšťať. Odpustenie je najväčším prejavom lásky. Ježiš nám svoju lásku prejavil konkrétnym skutkom – svojou obetou na kríži. Zmieril nás so svojím Otcom, a tak nám umožnil, aby sme svoj život prežili v radosť a v plnosti. V tomto duchu vedieme aj žiakov k rozvíjaniu a prehlbovaniu vzťahov medzi sebou v prostredí triedy, školy, rodiny a im blízkeho okolia. **Časová dotácia:** 6 edukačných jednotiek **Kľúčové**

pojmy: priateľ, láska, pomoc

Obsah

- priatelia
- pomoc ľuďom
- byť ako Ježiš
- Ježiš ide v ústrety ľuďom
- Ježiš pomáha

- Boh sa stará o človeka

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoducho opísať prínos dobrého skutku a jeho vplyv na budovanie vzťahu k sebe, k ľuďom a k Bohu. **Afektívny cieľ:** Nadchnúť sa pre konanie dobra.

Psychomotorický cieľ: Vytvoriť návrh realizácie dobrých skutkov v prostredí triedy, školy.

Žiak si osvojuje:

- rozvíjať vzťahy medzi rovesníkmi v triede;
- vnímať odpustenie ako prejav lásky.

Rozvoj kompetencií

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- intuitívne vníma potrebu asertívnej komunikácie.

Kultúrne kompetencie:

Žiak

- intuitívne vníma krásu umenia v slove a obraze.

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- je pripravený aktívne sa podieľať na priateľstve s ľuďmi a s Bohom.
- je otvorený pre vnímanie kresťanskej nádeje.

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- vníma potrebu spolupráce medzi ľuďmi.

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- si osvojuje prejavy asertívneho správania.

Environmentálna výchova:

Žiak

- vníma starostlivosť Boha o svet.

4. TÉMA: ROZPRÁVAME SA S ĽUĎMI

Múdrosť človeka spočíva v objavovaní pravdy, dobra a krásy, ktoré do ľudských srdc vložil Boh. Ježiš učí naše srdce, aby bolo citlivé, aby nezanedbalo dobro. Naše srdce má ísť ku koreňu vecí, konať dobro – mať ruky pre druhého – a vidieť to, čo je v živote podstatné. Formáciou svedomia podľa evanjelia naučíme žiakov sebareflexii, ktorá vedie k úprimnej konverzii, čím predchádzame formalizmu pri prijímaní sviatosti zmierenia v dospelosti.

Časová dotácia: 2 edukačné jednotky **Kľúčové**

pojmy: rozhovor, priateľ, srdečnosť

Obsah

- formy rozhovoru
- rozhovor zblížuje ľudí **Ciele témy:**

Kognitívny cieľ: Rozlišovať formy komunikácie.

Afektívny cieľ: Poznať hodnotu dialógu. Nadchnúť sa pre rozhovor s ľuďmi.

Psychomotorický cieľ: Nacvičiť si asertívnu komunikáciu.

Žiak si osvojuje: vnímať a oceniť pravdu, dobro a krásu.

Rozvoj kompetencií

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- vníma potrebu dialógu s ľuďmi.
- vníma prejavy medzi neverbálnou a verbálnou komunikáciou.

Kultúrne kompetencie:

Žiak

- intuitívne vníma krásu umenia v slove a v obraze.

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje hodnotu pravdy, dobra a krásy dodržiavaním Ježišovho zákona lásky. **Sociálne a interpersonálne kompetencie:**

Žiak

- rozvíja asertívne cítenie prostredníctvom pozorovania svojho okolia.

Občianske kompetencie:

Žiak

- vníma potrebu budovania dobrého spolužitia medzi ľuďmi.

5. TÉMA: ROZPRÁVAME SA S BOHOM

V duchovnom rozmere sa schopnosť milovať prejavuje vierou v Boha. Vo viere nachádzame odpovede na otázky, ktoré presahujú rozumové poznávanie človeka. Neviditeľný Boh sa stal pre nás viditeľným v Ježišovi Kristovi, ktorý nás učí rozprávať sa s Otcom. Modlitba prehĺbuje vzťah k osobnému Bohu. Najskôr však pomáhame žiakom objaviť rozmer ticha, prebúdžeme v nich základnú potrebu – sústrediť sa a stíšiť sa. Vytvárame s nimi skúsenosť, že v priestore ticha sa možno stretnúť a rozprávať s Bohom. Na získanie tejto skúsenosti je potrebný dlhší čas. Schopnosť sústrediť sa rozvíjame tzv. eutonickými cvičeniami, ktoré rozvíjajú a upevňujú schopnosť prejsť z pohybu do pokoja, z hluku do ticha.

Časová dotácia: 4 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: rozhovor, modlitba, Boh

Obsah

- Boh sa prihovára ľuďom
- rozhovor s Bohom
- Ježiš nás učí modliť sa – modlitba Otčenáš **Ciele témy:**

Kognitívny cieľ: Sformulovať modlitbu. Jednoduchým spôsobom prepojiť prosby modlitby Otčenáša so životom. Aplikovať jednotlivé prosby na základné potreby človeka.

Afektívny cieľ: Vnímať modlitbu ako budovanie osobného vzťahu s Bohom. Nadchnúť sa pre rozhovor s Bohom.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk pravidelnej modlitby vlastnými slovami.

Žiak si osvojuje:

- objaviť rozmer ticha.

Rozvoj kompetencií**Komunikačné kompetencie:**

Žiak

- vníma modlitbu ako dialóg s Bohom.
- praktizuje rôzne formy modlitby.
- formuluje modlitbu vlastnými slovami.

Kultúrne kompetencie:

Žiak

- intuitívne vníma krásu umenia v slove a v obraze.

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje hodnotu pravdy, dobra a krásy dodržiavaním Ježišovho zákona lásky.
- objavuje potrebu modlitby ako formu rozhovoru s Bohom.

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- rozvíja návyky spolupráce prostredníctvom práce v pracovných skupinách. **Občianske kompetencie:**

Žiak • vníma Ježišov zákon lásky ako základné pravidlo šťastného života.

4. Kľúčové kompetencie

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom **kľúčových a predmetových kompetencií** žiakov, ktoré zároveň rozvíja.

Kľúčové kompetencie majú procesualný charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a činnosti. V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií, ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠVP vymedzil nasledovne kľúčové kompetencie:

- kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa
- sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)
- kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať matematicke myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky
- kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- kompetencie (spôsobilosti) občianske
- kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne kompetencie (spôsobilosti) pracovne
- kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry - odborne kompetencie (odborne školy)

Vyučovaci predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií: a/ kompetencie k učeniu sa

Žiak

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastne učenie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežné s pohľadom prírodných a humanitných vied • prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote
- udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, T.J. schopnosť transformovať na základe reál exil prežitých udalosti svoje konanie v budúcnosti **b/**

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- vníma, rozpozná a pochopí problém, premysli a naplánuje riešenie problému
- samostatne rieši problém s dorazom na eticky princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi
- robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov
- chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí predchádza konal istom

- postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania

c/ komunikačné kompetencie

Žiak

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižné, súvislé a kultivovane
- účinné sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje
- využíva informačne a komunikačne prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- využíva získané komunikačne zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi
- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

d/ sociálne a interpersonálnej kompetencie

Žiak

- účinné spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medzilidských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj • ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

e/ občianske kompetencie

Žiak

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo
- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít
- uvedomuje si základne humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
 - rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných
- chápe základne ekologicke súvislosti a enviromentalne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitne životne prostredie
- rozhoduje sa v zaujme podpory a ochrany zdravia **f/ pracovné kompetencie**

Žiak

- dôkaze si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijne záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je Flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
- pracú vníma nielen ako zdroj príjmu zaistujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie
- k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet **g/ existenciálne kompetencie**

Žiak

- žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- osvojí si kriticky a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený sa na tomto základe si stanoviť nove životne ciele
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon

- vysvetli hodnotu individuálneho ľudského života- objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponuka kresťanská viera-
- objavuje zmysel života, preberá seba riadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie
- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetli
- význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti

5. Metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť **motivačné metódy**, ako je motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela). **Expozičné metódy** je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov), pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), manipulácia s predmetmi (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú **problémové metódy**, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). Pre realizáciu cieľov sú dôležité **aktivizujúce metódy**, z nich je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), **filozofická diskusia** je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, **situačná metóda** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačná metóda** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), **dramatizácia** (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) **simulácia** (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), **kompozícia** (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil. Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

6. Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov:

- Pracovné listy: Cesta nádeje
- Katechizmus katolíckej cirkvi
- Sväté Písmo

7. Hodnotenie predmetu

Na hodnotenie predmetu vychádzame z Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie žiakov špeciálnej školy. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 6. ročníka je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní slovom absolvoval/a, neabsolvoval/a.